

TURKISH BANKING SECTOR ANALYSIS OF GLOBAL FINANCIAL CRISIS ENVIRONMENT: APPLICATION OF CAMELS

Hakan ALTIN *, Cemil SÜSLÜ **, Sevda KUTUCUOĞLU ***

* Doç. Dr. Aksaray Üniversitesi İşletme Bölümü, Türkiye *, Yrd. Doç. Dr. İskenderun Teknik Üniversitesi Seyahat İşletmeciliği Bölümü, Türkiye **, Aksaray Üniversitesi İşletme Yüksek Lisans, Türkiye***

Email:hakanaltinasu@hotmail.com*,cemilsuslu@gmail.com**,sevdakutucuoglu5@gmail.com ***

Copyright © 2016Yazar1, Yazar2, Yazar3. This is an open access article distributed under the Eurasian Academy of Sciences License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

ABSTRACT

A variety of method can be used to measure banks' performance. However CAMELS performance evaluation model developed in USA and retried applicability in Turkish banking sector was used in this study. The master principle of the CAMELS analysis is based to coordinating maximum return flow of funds on a particular level of risk or minimum risk at the level of a particular return. In this study it has been aimed to find out the financial standing of the public, private and foreign-capital banks with public, private and foreign- development and investment banks in the global economics crisis via CAMELS analysis method. In this context, a comparative analysis of bank groups has been carried out by using tha data covering the period between 2007-2014. According to this, the Turkish banking system has been determined that be of a strong structure.

Keywords: The Turkish Banking Sector, Camels Method, Performance Analysis

JEL: G2, G20, G21

TÜRK BANKACILIK SEKTÖRÜNÜN KÜRESEL MALİ KRİZ ORTAMINDA ANALİZİ: CAMELS UYGULAMASI

ÖZET

Bankaların performanslarının ölçümünde birçok yöntem kullanılabilmektedir. Çalışmada ABD'de geliştirilen ve Türk bankacılık sektöründe de uygulanabilirliği çeşitli çalışmalarla test edilmiş bir yöntem olan CAMELS Performans Değerleme Modeli kullanılmıştır. CAMELS analizinin temel prensibi, fon akışının belirli bir risk düzeyinde maksimum getiri veya belirli bir getiri düzeyinde minimum risk seviyesinin koordine edilmesine dayanır. Çalışmada CAMELS analiz yöntemi ile Türk bankacılık sisteminde yer alan kamu, özel ve yabancı sermayeli mevduat bankaları ile kamu, özel ve yabancı sermayeli kalkınma ve yatırım bankalarının küresel ekonomik kriz döneminde mali durumlarını tespit etmek amaçlanmıştır. 2007-2014 dönemine ilişkin verilerin kullanıldığı bu çalışmada banka gruplarının karşılaştırmalı analizi yapılmıştır. Buna göre Türk bankacılık sisteminin güçlü bir yapısının olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türk Bankacılık Sektörü, CAMELS Yöntemi, Performans Analizi

1. GİRİŞ

Bankacılık sektörü finansal sistem içerisinde finansal aracılık işlevini yerine getiren en önemli ve büyük aktördür. Bankalar kar amaçlı faaliyet gösteren aracı kuruluşlardır. Finansal sistem ekonominin diğer sektörleriyle karşılaştırıldığında devletin kamu yararı gereğince düzenlemeler yaptığı bir sektördür. Bankacılık sektörü finansal piyasalar içerisinde sahip olduğu yer ve yerine getirdiği görevler itibarıyla büyük öneme sahiptir. Özellikle kısa vadeli fon arz edenler ile fon talep edenleri buluşturan sektör, miktar ayarlaması yapma, sermayeyi tabana yayma, riskleri çeşitlendirme gibi fonksiyonları da yerine getirmektedir (Gümüş ve Nalbantoğlu, 2015: 84). Bankacılık sektörü, içinde yer aldığı finansal sistemin faaliyetlerini etkileyen arz ve talep koşullarındaki değişime karşı son derece duyarlı olup gelişmelerden hızla etkilenir. Kamu otoritesinin yaptığı düzenlemeler yanında, finansal yenilikler, enformasyon teknolojisinin getirdiği olanaklar Dünya düzeyinde ödünç verenler ile ödünç alanlara çok farklı alternatifler sunan piyasanın oluşmasını sağlar. Bankalar geleneksel finansal araçların yanı sıra finansal yenilikler ile çeşitlendirilmiş ürün ve hizmet sunumunda bulunmaktadırlar. Bununla birlikte bankacılık sisteminin faaliyetlerini sürdürdüğü piyasanın yapısı, piyasada rekabetin varlığı ve yoğunlaşma derecesi karlılığı belirleyen en temel unsurlardır (Coşkun, 2012:1).

Finans sektörünün en önemli aktörü olan bankacılık kesimi belirli dönemlerde bankacılık krizlerine maruz kalmıştır. Finansal krizler, gerek finans kesimini gerekse de reel kesimi ciddi maliyetler altına sokmuştur. Amerika da 2007 yılının sonunda konut sektörünün çökmesiyle başlayan küresel mali kriz, çok sayıda ticari ve yatırım bankalarının iflas etmesine neden olmuştur. Amerika Merkez Bankası(FED), yaşanan bu olumsuzluklara karşı piyasayı canlandırmak amacıyla, piyasaya trilyonlarca dolar sürerek faiz oranlarını düşürerek piyasayı yeniden canlandırmak istemiştir. Bugün Amerika da piyasa faiz oranları yüzde yarım'dır. 2009 yılının son üç çeyreğinde küresel mali krizden çıkış işaretleri gözlenen, Amerikan ekonomisinde enflasyon, işsizlik ve büyüme konularında olumlu sinyaller alınmaya başlanmıştır.

Bu tür krizleri ve banka iflaslarını engellemek amacıyla gözetim ve denetim sistemleri geliştirilmiştir. Bu sistemlerden biri olan CAMELS, risk bazlı denetimde kullanılan, kurum içi ve dışı erken bir uyarı sistemidir. Bir bankanın mali performansını ortaya koymak amacıyla kullanılan CAMELS yöntemi temelde mali tablo analizlerinden yararlanır. Ayrıca, bu yöntem bankaların düzenli ve güvenilir çalışmalarını temin etmek amacıyla denetim faaliyetlerinde uluslararası alanda başvurulan bir yöntemdir. CAMELS analizi, ABD' de denetim otoriteleri tarafından oluşturulan ve ticari bankaların risk bazlı denetimi sırasında genel durumunun tespitinde ve uzaktan gözetim faaliyetlerinde kullanılan bir değerlendirme sistemidir. CAMELS analizinin temel prensibi, fon akışının belirli bir risk düzeyinde maksimum getiri veya belirli bir getiri düzeyinde minimum risk seviyesinin koordine edilmesine dayanır. (Aslan, 2014: 81).

Küresel mali krizin Türk bankacılık sistemine olan etkisi tartışmalı bir konudur. Bu çalışma ile Türk bankacılık sisteminin küresel mali krizdeki performansı incelemeye tabii tutulmuştur.

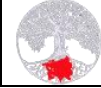
2.LİTERATÜR İNCELEMESİ

CAMELS sistemi kullanılarak bankaların mali durumlarının değerlendirilmesi, hem ulusal hem de uluslararası çeşitli çalışmalara konu olmuştur. Çalışmalardan elde edilen sonuçlar şunlardır:

Thomson (1991), Yazar Amerika Birleşik Devletlerindeki(ABD) bankaların performanslarını incelemiştir. Çalışma sonucunda, CAMELS analizinin, bankaların sağlamlığının tespitinde kullanılabileceğini saptamıştır. Barker&Holsworth (1993), Çalışmasında CAMELS yöntemini kullanmıştır. Yapmış olduğu çalışmasında CAMELS analizinin bankaların denetlenmesi ve gözlenebilmesi açısından yararlı olduğunu tespit etmiştir. Gilbert vd. (1999), ABD’de faaliyet gösteren 6937 bankayı CAMELS yöntemi ile analiz etmiştir. Yazarlar, notu 4 ve 5 çıkan 750bankadan 225 tanesinin bu dönem içinde iflas ettiğini tespit etmiştir. Sonuç olarak, CAMELS analizinin banka başarısızlıklarının tahmininde erken uyarı vazifesini yerine getirebileceği görülmüştür. Kaya (2001a), Türk bankacılık sisteminin 1997-2000 yıllarındaki durumunu tespit etmek amacıyla CAMELS sistemi kapsamında 22 referans gösterge belirleyerek analiz işlemleri gerçekleştirilmiştir. Analiz sonucunda mali durum baz alınarak başarılı olarak belirlenen bankaların oranı %17 olarak tespit edilmiştir. Bu doğrultuda CAMELS analizinin bankacılık sisteminde erken bir uyarı sistemi olarak kullanılabileceğini vurgulamıştır. Kaya (2001b) çalışmasında, Türk Bankacılık Sisteminde net faiz marjının modellenmesi ve buna dayanılarak sistemin toplu performans analizini ele almaktadır. Yasemin Türker Kaya’nın çalışmasının sonuçlarına göre, mevduat bankalarının menkul değerler cüzdanının toplam varlıklar içindeki payının artması, net faiz marjının artmasına neden olmaktadır. Kılıç ve Fettahoğlu (2005) tarafından yapılan çalışmada, 2002-2004 yılları baz alınarak Türk bankacılık sektörünün mali durumu diğer bir deyişle performansı CAMELS analizi ile tespit edilmeye çalışılmıştır. Elde edilen bulgulara göre Türk bankacılık sektörünün öngörü gücünün olumlu olduğu ve CAMELS sisteminin bir erken uyarı sistemi olarak geliştirilebileceği ortaya konmuştur. Tunay ve Silpar (2006) çalışmalarında, Türkiye’de ticari bankaların karlılığa dayalı performanslarının çeşitli istatistik ve ekonometri yöntemleriyle analiz etmeye çalışmışlardır. Panel veri analizinin kullanıldığı çalışmada enflasyon ve büyümenin önemli bir açıklayıcı değişken olduğunu tespit etmişlerdir. Bepari ve Mollik (2008) çalışmalarında, Bangladeş bankacılık sisteminin mali durumunu ortaya çıkarmak ve sorunlu bankaları tespit etmek amacıyla CAMELS analizi kullanmışlar, çalışma sonucunda, belirlenen bankaları gözlem altında tutmanın gerekliliğini ortaya koymuşlardır (Ege ve diğerleri, 2015: 110).Nimalathan (2008), yapmış olduğu çalışmada, 1999-2006 dönemi için Bangladeş’ de bulunan 48 bankanın finansal performansı CAMELS yöntemi ile analiz edilmiştir. Analiz sonucunda, çalışmanın yapılmış olduğu dönemde Bangladeş bankalarından, 3 banka güçlü, 31 banka yeterli, 7 banka zayıf, 6 bankada yetersiz olarak tespit edilmiştir. Derviz & Podpiera (2008), Çek Cumhuriyetinde faaliyette bulunan bankaları CAMELS yöntemi ile değerlendirmiştir. Yazarlar, CAMELS analizinin

banka performanslarının ölçülmesinde faydalı bir yöntem olduğunu saptamışlardır. Atikoğulları (2009), çalışmasında 2001 yılında meydana gelen finansal krizin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti bankacılık sektörüne olan etkilerini CAMELS yaklaşımı ile belirlemeyi amaçlamıştır. Bu doğrultuda, varlık büyüklüğü açısından en büyük beş banka analiz kapsamına dâhil edilmiş ve bu bankaların sermaye yeterlilikleri, aktif ve yönetim kalitesi, karlılık ve likidite durumları belirlenmeye çalışılmıştır. Analiz neticesinde, bankaların 2001 krizi sonrasında karlılık ve yönetim yeterliliği açısından gelişim göstermiş olmalarına rağmen, sermaye yeterliliği, varlık kalitesi ve likidite durumu açısından durumlarının kötüleştiği tespit edilmiştir. O'Keefe ve Wilcox (2009), bankacılık risklerinin artışına dikkat çekmek için yapmış oldukları çalışmalarında, risklerin önlenmesinde CAMELS derecelendirme sisteminde kullanılan rasyoların riske göre düzeltilmesi ile daha doğru sonuçlar vereceğini tespit etmişlerdir (Ege ve diğerleri, 2015: 110). Sangmi ve Nazir (2010), Kuzey Hindistan'daki birkaç bankanın 2001-2005 yılları arasındaki verilerini baz almış ve bu bankaların mali durumunu belirlemek amacıyla CAMELS analizi kullanmışlardır. Sonuç olarak analiz kapsamında incelenen bankaların mali durumlarının iyi olduğu tespit edilmiştir (Ege ve diğerleri, 2015: 110). Sakarya (2010), CAMELS derecelendirme sistemini kullanarak İMKB'deki yerli ve yabancı bankaların karşılaştırmalı analizini yapmıştır. Analiz neticesinde sermaye yeterlilik, karlılık, likidite açısından yerli sermayeli bankaların daha iyi durumda oldukları belirlenirken, aktif kalitesi, piyasa risklerine karşı duyarlılık açısından yabancı sermayeli bankaların daha iyi bir durumda oldukları belirlenmiştir. Yönetim kalitesi anlamında ise yerli ve yabancı sermayeli bankaların birbirine yakın seviyede oldukları tespit edilmiştir. Şen ve Solak (2011), Türk ticari bankacılık sektörünün performansını CAMELS sistemiyle analiz etmişlerdir. Çalışma 1995-2008 döneminde faaliyet gösteren kamu, özel ve yabancı bankaları kapsamaktadır. Analiz neticesinde, 2001 krizi sonrasında sektörde bir iyileşme yaşandığı ve CAMELS sisteminin bankaların risklerini ölçmede başarılı bir sistem olduğunu vurgulamışlardır. Dinçer, Gencer, Orhan, & Şahinbaş (2011), bu çalışmada Türkiye' de faaliyette bulunan mevduat bankalarının hem performanslarının hem de 2001 Türkiye ' de ve 2008 yılında dünyada yaşanan krizlerin etkilerinin de görülmesi amacıyla 2002 -2009 dönemini seçmişlerdir. Çalışmada CAMELS yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda, özellikle 2001 krizinden sonra gerçekleştirilen çeşitli düzenlemelerle Türk bankacılık sisteminin yeniden yapılandırılması sonucunda 2008 dünya krizi sonrasında elde edilen finansal rasyolardan başarılı olduğunu tespit etmişlerdir. Kandemir ve Arıcı (2013) çalışmalarında, Türkiye'de faaliyet gösteren mevduat bankalarını mülkiyet yapılarına göre gruplandırılarak 2001-2010 dönemindeki performanslarını grup bazında karşılaştırmalı olarak analiz etmişlerdir. Çalışmada, CAMELS Performans Değerleme Modeli kullanılmıştır. Yapılan analiz sonucunda 2001 bankacılık krizi sonrasında mevduat bankalarının yüksek sermaye yeterlilik ve likidite oranlarına sahip oldukları ve bu bağlamda olası krizlere karşı oldukça temkinli hareket ettikleri tespit edilmiştir. Ayrıca incelenen dönemde, yabancı sermayeli mevduat bankalarının aktif kalitesi ve yönetim kalitesi açısından en yüksek performansa sahip olduğu belirlenirken, piyasa risklerine karşı ise diğer banka gruplarına göre daha duyarlı oldukları belirlenmiştir. Rozzani & Rahman (2013), 2008-2011 yılları

arasında Malezya’ da faaliyet gösteren ticari bankalar ile katılım bankalarının CAMELS yöntemi ile performanslarını incelenmesi çalışmanın amacını oluşturmuştur. Yapılmış olan analiz sonucunda, Malezya’ da her iki banka türünün performanslarının birbirlerine çok yakın olduğu sonucuna varılmıştır. Aspal & Dhawan (2014), 2007-2012 döneminde Hindistan’da faaliyet gösteren 13 özel sektör eski bankanın performanslarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu amacı gerçekleştirmek üzere CAMELS yöntemi kullanılmıştır. Çalışma sonucunda, 13 özel sektör eski bankadan 6 tanesi iyi ve mükemmel bir finansal performansa sahip olduğu saptanmıştır. Ifeacho & Ngalawa (2014), çalışmada Güney Afrika bankacılık sektörünün performansı 1994 – 2011 dönemi için CAMEL modeli kullanılmak suretiyle incelenmiştir. Çalışma sonucunda, bankaların performansı ile faiz oranı arasında pozitif bir ilişkinin var olduğu görülmüştür. Çağır ve Mukhtarov (2014), 2007-2010 döneminde Azerbaycan’da faaliyet gösteren yerli ve yabancı sermayeli bankaların performansları analiz edilmiştir. Çalışmada bankaların 2007-2010 dönemi boyunca performansları CAMELS derecelendirme sistemi ile değerlendirilmiştir. Çalışma neticesinde, yerli sermayeli bankaların yabancı sermayeli bankalara oranla daha kötü ve dalgalı bir performans sergilediği tespit edilmiştir (Ege ve diğerleri, 2015: 111). Karapınar & Doğan (2015), yapmış oldukları çalışmada, 2006 – 2011 yılları arasındaki dönem için Türkiye’ de faaliyet gösteren katılım bankaları ile ticari bankaların performansları CAMELS yöntemi ile karşılaştırılması amaçlanmıştır. Sonuç olarak, katılım bankaları araştırma dönemi boyunca, ticari bankalardan likidite ve yönetim bakımından daha zayıf bir performans göstermiş olmalarına karşın; ticari bankalara göre, katılım bankaları piyasa riskine duyarlılık açısından daha iyi performans göstermiş oldukları saptanmıştır. Chatzi, Diakomihalis, & Chytis (2015) yapmış oldukları çalışmada, 2006 - 2012 döneminde Atina Borsasında işlem gören Yunan ticari bankalarının performansını CAMELS yöntemi ile incelemişlerdir. Çalışma sonucunda, 2007 – 2009 döneminde bankaların yüksek karlılık, likidite ve sermaye yeterliliğine sahip olduklarını tespit etmişlerdir. Datey & Tiwari (2015), yapmış olduğu çalışmada, CAMELS yöntemini kullanarak iki bankanın finansal performansının araştırılmıştır. Çalışmada, araştırmaya dahil edilen her iki bankasında bankacılık alanındaki risklere karşı güçlü olduklarını bulgulamışlardır. Yüksel, Dinçer, & Hacıoğlu (2015), yapmış oldukları çalışmada, Türkiye’ de faaliyet gösteren mevduat bankalarının CAMELS oranları ile Moody’ in vermiş olduğu kredi reytingleri arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir. Çalışma sonucunda, CAMELS yönteminin 3 bileşeninin kredi derecelendirmesini etkilediği tespit etmişlerdir. Karri, Meghani, & Mishra (2015), yapmış oldukları çalışmada, Hindistan’da faaliyette bulunan bankaların finansal pozisyonlarını ve performanslarını CAMEL yöntemi ile incelemişlerdir. Çalışma sonucunda, CAMEL bileşenlerini her bir banka için yorumlayarak, onların güçlü ve zayıf yanlarını ilişkin karma sonuçlar bulmuşlardır.

3.ÇALIŞMANIN AMACI VE KAPSAMI

CAMELS analizi, bankacılık sektörünün risk düzeyini ve ekonomik krizlerden ne derece ve hangi açılardan etkilendiklerini yerinde değil uzaktan ortaya koymaya yarayan bir yöntemdir. Bu yöntem ilk defa bu CAMELS adı altında 1979 yılında ABD’de banka

düzenleyici kurum tarafından geliştirilerek, finansal kurumların sağlamlığının test edilmesi amacıyla birçok ülkede uygulanmaya başlanmıştır.

Bu çalışma diğer çalışmalardan farklı olarak, mevduat bankaları ile kalkınma ve yatırım bankaları bir arada incelemiştir. Çalışmada incelenen bankalar, Türkiye Bankalar Birliği (TBB)’nin “Türkiye’de Bankacılık Sistemi – Seçilmiş Rasyolar (2004-2014)” adlı istatistiki raporunda yer alan 3 kamusal sermayeli mevduat bankası(KSMB), 11 özel sermayeli mevduat bankası(ÖSMB) ve Türkiye’de kurulmuş 9 yabancı sermayeli mevduat bankası(YSMB) ile 3 kamusal sermayeli kalkınma ve yatırım bankası(KSKYB), 6 özel sermayeli kalkınma ve yatırım bankası(ÖSKYB) ve Türkiye’de kurulmuş 4 yabancı sermayeli kalkınma ve yatırım bankası(YSKYB) olmak üzere toplam 36 banka üzerinden yapılmıştır. Çalışmada incelenen dönem 2007-2014 yıllarını kapsamaktadır. Ayrıca, uygulamada banka performansları kriz dönemi ve kriz sonrası dönem olarak da incelemeye tabii tutulmuştur. Bu çalışmanın amacı; ülkemizde faaliyet gösteren mevduat bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarının kamusal, özel ve yabancı sermayeli olmak üzere grup bazında performanslarını ölçmektir. Çalışmada analize konu olan bankalar Tablo 1 ve Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 1:Çalışmaya Dahil Edilen Mevduat Bankaları

Kamu Sermayeli Mevduat Bankaları	Özel Sermayeli Mevduat Bankaları	Yabancı Sermayeli Mevduat Bankaları
Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş.	Adabank A.Ş.	Alternatifbank A.Ş.
Türkiye Halk Bankası A.Ş.	Akbank T.A.Ş.	Arap Türk Bankası A.Ş.
Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O.	Anadolubank A.Ş.	Burgan Bank A.Ş.
	Fibabanka A.Ş.	Citibank A.Ş.
	Şekerbank T.A.Ş.	Denizbank A.Ş.
	Tekstil Bankası A.Ş.	Deutsche Bank A.Ş.
	Turkish Bank A.Ş.	Finans Bank A.Ş.
	Türk Ekonomi Bankası A.Ş.	HSBC Bank A.Ş.
	Türkiye Garanti Bankası A.Ş.	ING Bank A.Ş.
	Türkiye İş Bankası A.Ş.	
	Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.	

Kaynak:.. www.tbb.org.tr/Dosyalar/Yayinlar/.../Bankalarimiz2010TR.pdf

Tablo 2:Çalışmaya Dahil Edilen Kalkınma ve Yatırım Bankaları

Kamu Sermayeli Kalkınma ve Yatırım Bankaları	Özel Sermayeli Kalkınma ve Yatırım Bankaları	Yabancı Sermayeli Kalkınma ve Yatırım Bankaları
İller Bankası A.Ş.	Aktif Yatırım Bankası A.Ş.	BankPozitif Kredi ve Kalkınma Bankası A.Ş.
Türk Eximbank	Diler Yatırım Bankası A.Ş.	Merrill Lynch Yatırım Bank A.Ş.
Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş.	GSD Yatırım Bankası A.Ş.	Pasha Yatırım Bankası A.Ş.
	İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.	Standard Chartered Yatırım Bankası Türk A.Ş.
	Nurol Yatırım Bankası A.Ş.	
	Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.	

Kaynak: www.tbb.org.tr/Dosyalar/Yayinlar/.../Bankalarimiz2010TR.pdf

4.UYGULANAN MODEL

Bankaların performanslarının ölçümünde birçok yöntem kullanılabilmektedir. Çalışmada, ABD’de geliştirilen ve Türk bankacılık sektöründe de uygulanabilirliği çeşitli çalışmalarla test edilmiş bir yöntem olan CAMELS Performans Değerleme Modeli kullanılmıştır. Söz konusu model çerçevesinde 6 bileşen için toplam 19 adet finansal oran kullanılmıştır. Çalışma için seçilen oranlar ve söz konusu oranlara verilen ağırlıklar Tablo 3’de görülmektedir.

Tablo 3:Çalışmada Kullanılan Finansal Oranlar ve Ağırlıkları

Değişkenler	Kısaltma	İlişkinin Yönünü Gösteren Çarpan	Orana Verilen Ağırlık	Bileşene Verilen Ağırlık
SERMAYE YETERLİLİĞİ				0,20
Özkaynaklar / (Kredi+Piyasa+Operasyonel Riske Esas Tutar)	SYR1	+	0,50	
Özkaynaklar /Toplam Aktifler	SYR2	+	0,30	
(Özkaynaklar – Duran Aktifler) / Toplam Aktifler	SYR3	+	0,20	
AKTİF KALİTESİ				0,15
Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	AKR1	+	0,40	
Takipteki Krediler (Brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	AKR2	-	0,30	
Duran Aktifler / Toplam Aktifler	AKR3	-	0,30	
YÖNETİM KALİTESİ				0,15
Takipteki Krediler (Brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	YKR1	-	0,40	
Toplam Faaliyet Gelirleri / Toplam Aktifler	YKR2	+	0,30	
Şube Başına Kar (milyon TL)	YKR3	+	0,30	
KARLILIK				0,15
Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	KR1	+(-)	0,30	
Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	KR2	+(-)	0,30	
Vergi Öncesi Kar / Toplam Aktifler	KR3	+	0,20	
Net Dönem Karı (Zararı) / Ödenmiş Sermaye	KR4	+	0,20	
LİKİTİDE				0,20
Likit Aktifler / Toplam Aktifler	LR1	+	0,35	
Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	LR2	+	0,35	
YP Likit Aktifler / YP Pasifler	LR3	+	0,30	
PİYASA RİSKİNE DUYARLILIK				0,15
YP Aktifler / YP Pasifler	PDR1	-	0,35	
Özel karşılıklar Sonrası Net Faiz Geliri / Toplam Aktifler	PDR2	-	0,35	
Bilanço İçi Döviz Pozisyonu / Özkaynaklar	PDR3	-	0,30	

Tablodaki üçüncü sütun (ilişkinin yönü) finansal oran ile oranın ait olduğu bileşen arasındaki ilişkinin yönünü olumlu/olumsuz (+/-) şeklinde göstermektedir. Örneğin özkaynaklar/toplam aktifler oranı(SYR2) arttıkça bankanın sermaye yeterliliği artacaktır. Yani oran ile bileşen arasındaki ilişki pozitif yönlüdür. Diğer yandan takipteki kredilerin toplam krediler ve alacaklara oranı(AKR2) arttıkça bankanın aktif kalitesi düşecektir. Yani oran ile bileşen arasındaki ilişki negatif yönlüdür.

CAMEL sistemi ismini, kendini oluşturan 5 bileşenin baş harflerinden almıştır:

C – Sermaye Yeterliliği (Capital Adequacy) A - Aktif Kalitesi (Asset Quality) M - Yönetim Kalitesi (Management Quality) E – Kazançlar (Earnings) L – Likidite (Liquidity)

1996 yılı sonunda UFIRS, CAMEL modelini revize ederek modele bankanın piyasa riskine duyarlılığı bileşenini de ekleyerek modeli CAMELS haline getirmiştir.

Camels Aşamaları

1.Aşama Referans Değer Hesabı: Araştırmaya dahil olan bankaların söz konusu yıla ilişkin oran ortalaması hesaplanır.

2.Aşama Endeks Değer: Araştırmaya dahil olan her bir bankanın söz konusu yıla ilişkin oran değeri referans değere bölünerek yüz ile çarpılır.

3.Aşama Sapma Değer: Söz konusu oranın ilgili olduğu bileşenle ilişkisinin yönüne bağlı olarak endeks değer ile 100 baz puan arasındaki fark hesaplanır.

4.Aşama Oran Ağırlığı x Sapma Değer: Önceki aşamada hesaplanan sapma değer ile söz konusu orana verilen ağırlık çarpılır.

5.Aşama Ağırlıklı Sapma Değerlerin Toplamı: Önceki aşamada hesaplanan ağırlıklandırılmış sapma değerler bileşen bazında toplanır.

6.Aşama Toplam Ağırlıklı Sapma Değerler x İlgili Bileşen Ağırlığı: Toplam ağırlıklı sapma değerler ile bileşen ağırlıkları çarpılır.

7.Aşama Ağırlıklı Bileşen Değerlerinin Toplanması: Önceki aşamada hesaplanan ağırlıklı bileşen değerleri toplanır.

8.Aşama CAMELS Notu: Bileşik CAMELS Değerleri 1-5 skalasında notlandırılır.

5.MODELİN ÇÖZÜMLENMESİ

Modelin çözülmesinde kullanılan tablolarda kullanılan banka grupları ve kısaltmaları kamu sermayeli mevduat bankaları(KSMB), özel sermayeli mevduat bankaları(ÖSMB), yabancı sermayeli mevduat bankaları(YSMB),kamu sermayeli kalkınma ve yatırım bankaları(KSKYB), özel sermayeli kalkınma ve yatırım bankaları(ÖSKYB), yabancı sermayeli kalkınma ve yatırım bankaları(YSKYB) şeklinde yer almaktadır.

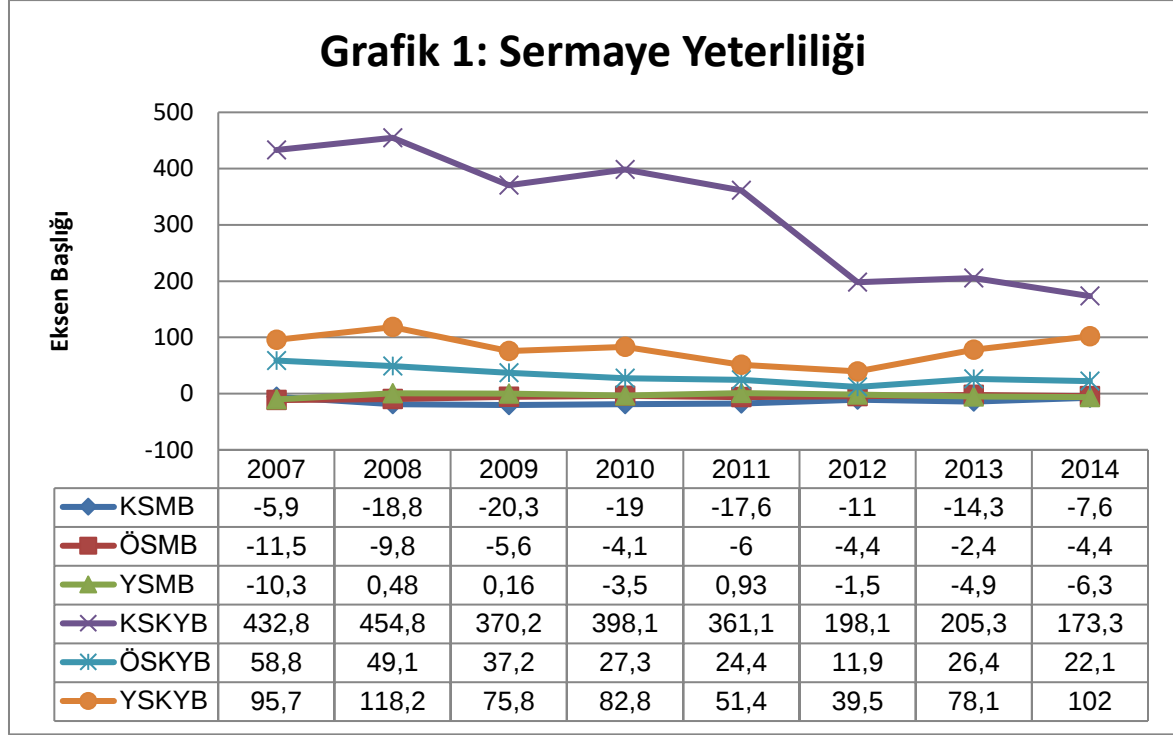
Tablo 4 Sermaye Yeterliliği Bileşen Değerlerini göstermektedir.

Tablo 4:Sermaye Yeterliliği Bileşen Değerleri

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
KSMB	-5,9	-18,8	-20,3	-19,0	-17,6	-11,0	-14,3	-7,6
ÖSMB	-11,5	-9,8	-5,6	-4,1	-6,0	-4,4	-2,4	-4,4

YSMB	-10,3	0,48	0,16	-3,5	0,93	-1,5	-4,9	-6,3
KSKYB	432,8	454,8	370,2	398,1	361,1	198,1	205,3	173,3
ÖSKYB	58,8	49,1	37,2	27,3	24,4	11,9	26,4	22,1
YSKYB	95,7	118,2	75,8	82,8	51,4	39,5	78,1	102,0

Sermaye yeterliliği bankaların mali olarak ne kadar güçlü olduğunun bir göstergesidir. Sermaye yeterliliği, bir bankanın beklenmedik kayıpları karşılayabilme kabiliyetini göstermektedir. Bileşenin yüksek olması, bankanın meydana gelebilecek ani mevduat çekimleri gibi beklenmedik kayıplara karşı güçlü olduğu anlamına gelir. Tablo 4 incelendiğinde kamu sermayeli mevduat bankalarının bu değerlendirmenin çok uzağında olduğu tespit edilmiştir. Aynı sonuç özel sermayeli mevduat bankaları ile yabancı sermayeli mevduat bankalarında da görülmektedir. Bunun tersine kamu sermayeli kalkınma ve yatırım bankaları, özel sermayeli kalkınma ve yatırım bankaları ve yabancı sermayeli kalkınma ve yatırım bankalarında sermaye yeterliliğinin güçlü olduğu görülmektedir. Dolayısıyla mevduat bankalarının üstlendikleri faaliyet ve finansal risk daha yüksektir.

Tablo 5 Aktif Kalitesine ilişkin bileşen değerlerini göstermektedir.

Tablo 5:Aktif Kalitesi Bileşen Değerleri

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
KSMB	-0,45	0,43	11,0	10,8	9,1	-0,53	-1,7	-2,9
ÖSMB	-8,2	-3,5	-6,2	-4,3	-2,8	1,8	0,97	-2,0

YSMB	19,9	4,4	-5,7	-11,2	-15,9	-17,9	-18,8	-14,3
KSKYB	55,4	58,2	56,0	47,1	48,3	56,0	59,5	62,1
ÖSKYB	7,9	16,7	20,7	19,6	29,7	33,9	18,5	14,7
YSKYB	-9,5	-34,0	-53,0	-74,0	-116,6	-73,1	-105,1	-109,8

Aktif kalitesi bankalar açısından son derece önemli olan bir faktördür. Aktif kalitesi, kredilerin kalitesiyle birlikte, karlılığın ve ödünç verilen fonların geri alınıp alınamadığının da bir göstergesidir. Tablo 5 incelendiğinde kamu sermayeli mevduat bankalarının aktif kalitesi değerinin kriz döneminde artma eğilimi gösterdiği kriz sonrası dönemde ise düşme eğiliminde olup bu durumun günümüzde de devam ettiği görülmektedir. Özel sermayeli mevduat bankalarının aktif kalitesi değeri incelendiğinde kriz dönemi olan 2008 yılında yükselmesine rağmen 2009 yılında düşüş yaşandığı gözlenmektedir. Kriz sonrası dönemde ise bir yükselme trendi görülmekte olup bu durum 2014 yılına kadar devam etmiştir. Yabancı sermayeli mevduat bankalarının aktif kalitesi değerinde kriz dönemi ve kriz sonrası dönemde tüm yıllarda düşüş yaşanmıştır. Bu durum yabancı sermayeli mevduat bankaları için aktif kalitesi değerinin kriz ile birlikte düştüğünü ve krizden sonra da aktif kalitesinde bir düzelme yaşanmadığını ve kredi kalitesinin güçlü olmadığını göstermektedir. Kamu sermayeli kalkınma ve yatırım bankaları aktif kalitesi değerinde kriz dönemi olarak sayılan 2008 yılında bir yükselme yaşanmasına rağmen 2009 yılında tekrar düşüş yaşanmıştır. Krizden sonrası dönemin ilk yılında bu düşüş devam etse de sonraki yıllarda kamu sermayeli kalkınma ve yatırım bankalarının aktif kalitesi değeri günümüze kadar yükselme eğilimi göstermiştir. Özel sermayeli kalkınma ve yatırım bankalarında aktif kalitesi değerinin kriz öncesi ve kriz sonrası dönemde yükseldiği fakat günümüzde bu durumun tersi olup düşüşler yaşandığı gözlenmektedir. Yabancı sermayeli kalkınma ve yatırım bankalarının aktif kalitesinin değerinde 2012 hariç diğer tüm düşüşler yaşandığı görülmektedir.

Tablo 6 Yönetim Kalitesine ilişkin bileşen değerlerini göstermektedir.

Tablo 6:Yönetim Kalitesi Bileşen Değerleri

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
KSMB	-8,3	-4,4	6,9	3,4	-2,1	-8,1	-2,2	-4,1
ÖSMB	1,5	3,2	3,0	9,5	7,3	10,6	11,4	7,4
YSMB	-3,4	-14,6	-25,8	-38,6	-32,2	-34,8	-43,1	-32,2
KSKYB	440,6	646,9	449,3	302,4	342,3	333,7	396,8	619,9
ÖSKYB	260,3	303,4	207,2	242,4	341,4	387,9	431,7	542,4
YSKYB	26,2	37,9	55,4	65,4	-38,5	134,3	103,7	-248,7

Yönetim yeterliliği, bankaların faaliyetleri neticesinde üstlendikleri yükümlülükleri sebebiyle taşıdığı risklerin değerlendirilmesinde, karlılık durumunun analizinde ve aktif yönetimi gibi konularda başarılı olup olmadığını ölçmek amacıyla kullanılan bir göstergedir. Ayrıca yönetim yeterliliği değişkeni, bankaların ne ölçüde etkin yönetildiği konusunda bilgiler sağlamaktadır. Tablo 6 incelendiğinde kamu sermayeli mevduat bankalarının yönetim kalitesi yeterliliği değerinin kriz döneminde 2009 yılı hariç düşüş yaşandığı ve bu durumun kriz sonrası dönemde de devam ettiği görülmektedir. Bu durumu kamu sermayeli mevduat

bankalarının kriz dönemi ve sonrasında iyi derecede etkin yönetilmediğini gösterir. Özel sermayeli mevduat bankalarının yönetim kalitesi değerleri incelendiğinde kriz döneminde yükselme eğiliminde olup kriz sonrası dönemde de genel itibarıyla bu durum devam etmiştir. Yabancı sermayeli mevduat bankaları yönetim kalitesi değerleri incelendiğinde kriz dönemi ve kriz sonrası dönemlerde 2011 ve 2014 yılları hariç diğer tüm yıllarda düşüş yaşandığı görülmektedir. Kamu sermayeli kalkınma ve yatırım bankalarının yönetim kalitesi değeri tüm yıllarda oldukça yüksek değerdedir. Bu durum kamu ve yatırım bankalarının her zaman iyi derecede etkin yönetildiğinin göstergesidir. Kriz döneminde bu değerlerin bir önceki yıla göre artış göstermesi kriz döneminde de bu bankaların etkin yönetildiği göstermektedir. Kriz sonrası dönemde bu değerlerde düşüşler yaşanmasına rağmen yüksek değerlere sahiptir. Özel sermayeli kalkınma ve yatırım bankalarında da tüm yıllarda yönetim kalitesi değeri yüksek değerlere sahiptir. Kriz döneminde bu değer yükselme eğiliminde olup sadece 2009 yılında düşüş yaşanmıştır. Kriz sonrası dönemde yönetim kalitesi değeri her zaman yükselmiş ve bu durum günümüze kadar devam etmiştir. Yabancı sermayeli kalkınma ve yatırım bankalarının yönetim kalitesi değerleri incelendiğinde kamu ve özel sermayeli kalkınma ve yatırım bankalarının yönetim kalitesi değerleri kadar yüksek olmadığı görülmektedir. Bu diğer iki banka grubu kadar yabancı sermayeli kalkınma ve yatırım bankalarının etkin yönetilmediğini göstermesine rağmen kriz döneminde bu değerlerin artış göstermesi kriz ortamında bu bankaların etkin yönetilebildiğini göstermektedir. Krizden çıkış döneminde ciddi bir düşüş yaşanmış bu durum izleyen yıllarda düzeltilmesine rağmen 2014 yılında oldukça kötü bir duruma gelmiştir.

Tablo 7 Kazançlara ilişkin bileşen değerlerini göstermektedir.

Tablo 7:Kazançlar Bileşeni Değerleri

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
K SMB	26,4	32,2	39,1	40,5	29,2	36,6	52,1	52,2
Ö SMB	1,1	0,93	3,3	8,9	7,0	5,8	14,7	9,9
Y SMB	-23,9	-30,3	-28,5	-38,1	-16,4	-21,1	-58,0	-42,6
K SKYB	33,6	72,4	6,8	-23,6	-25,8	-37,7	-38,8	-9,5
Ö SKYB	2,5	1,2	-16,7	-6,6	22,6	23,8	14,3	28,6
Y SKYB	-55,9	-42,0	-39,5	-37,9	-85,7	-36,5	-50,2	-229,5

Bir bankanın gelecekte var olabilmesi, varlıklarından yeterli seviyede gelir elde edebilme kabiliyetine bağlıdır. Kazançlar bileşeni için 4 adet oran kullanılmıştır. Tablo 7 incelendiğinde kamu sermayeli mevduat bankalarının kriz dönemi ve kriz sonrası dönemde 2011 yılı hariç diğer tüm yıllarda karlılık değerinin yükselme eğiliminde olduğu görülmektedir. Bu durum kamu sermayeli mevduat bankalarının kazançlarının iyi olduğunun ve krizden önemli derecede etkilenmediğinin göstergesidir. Özel sermayeli mevduat bankalarının karlılık değerleri incelendiğinde kriz döneminde düşüş göstermesine rağmen kriz sonrası dönemde yükselişe geçtiği fakat günümüzde tekrar düşüş yaşandığı görülmektedir. Yabancı sermayeli

mevduat bankalarının karlılık değerleri kriz döneminde düşme eğilimindedir. Kriz sonrası dönemde ise inişli çıkışlı bir seyir izlemiştir. Bu durum yabancı sermayeli mevduat bankalarının kriz döneminden etkilenip karlılığının düştüğünün göstergesidir. Kamu sermayeli kalkınma ve yatırım bankalarının karlılık değerlerinde kriz dönemi ve kriz sonrası dönemde 2008 yılı hariç diğer tüm yıllarda önemli derecede düşüşler yaşanmış ve negatif değerlere gerilemiştir. Özel sermayeli kalkınma ve yatırım bankalarının karlılık değerlerinde kriz döneminde düşüşler yaşanmış ve bu durum kriz sonrası dönemde kötüleşip negatif değerlere ulaşmıştır. Bu durum özel sermayeli kalkınma ve yatırım bankalarının krizden etkilenip karlılığının düştüğünün ve bu kötü durumdan 2013 yılına kadar kurtulamadığının göstergesidir. Yabancı sermayeli kalkınma ve yatırım bankalarının karlılık değerleri her zaman negatif değerde olup kriz döneminde bu değerlerinde yükseliş olmasına rağmen kriz sonrası dönemde düşüş yaşanmıştır ve günümüzde oldukça düşük bir seviyeye ulaşmıştır.

Tablo 8 Likidite bileşen değerlerini göstermektedir.

Tablo 8:Likidite Bileşeni Değerleri

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
KSMB	25,5	-6,8	-3,0	-3,3	-5,3	3,7	10,1	7,0
ÖSMB	-4,2	4,4	3,7	3,9	1,1	0,27	-3,5	-1,4
YSMB	-24,7	-0,44	-3,4	-2,6	16,2	-2,2	1,5	0,38
KSKYB	49,7	100,7	206,0	113,5	48,4	6,6	31,3	71,1
ÖSKYB	38,1	89,5	47,1	44,4	38,8	42,0	34,6	47,1
YSKYB	34,1	96,3	25,4	64,9	51,0	109,8	67,0	59,9

Likidite bileşeni, bankaların likidite durumlarını, dönen varlıkların ne oranda güvenli olduğunu, borçları ödeme gücünü, beklenmedik piyasa şartlarında ve ekonomik durumlarda bankaların faaliyetlerini devam ettirebilme yetisini gösteren önemli bir göstergedir. Tablo 8 incelendiğinde kamu sermayeli mevduat bankalarının likidite durumlarında kriz döneminde düşüşler yaşanmış ve negatif değerdedir. Kriz sonrası dönemlerde bu durum devam etmiş olmasına rağmen günümüzde bu değer artışlar göstermiş ve pozitif değerlere ulaşmıştır. Bu durum kamu sermayeli mevduat bankalarının borçlarını ödeyebilme gücünün, beklenmedik durumlarda faaliyetlerine devam edebilme gücünün kriz ortamlarında güçlü olmadığının fakat günümüzde likidite durumunun güçlendiğini göstermektedir. Özel sermayeli mevduat bankalarının likidite durumları değerlendirildiğinde; kriz döneminde ve kriz sonrası dönemlerde 2008 yılı hariç diğer tüm yıllarda düşüş eğiliminde olduğu görülmektedir. Bu da özel sermayeli mevduat bankalarının likidite durumunun gittikçe kötüye gittiğini göstermektedir. Yabancı sermayeli mevduat bankalarında likidite değerleri kriz öncesi ve kriz sonrası dönemlerde yükselme eğiliminde olup 2012 yılında düşüş yaşanmıştır. Fakat bu durum uzun sürmemiş ve günümüzde yabancı sermayeli mevduat bankalarının likidite değeri yükselme eğilimindedir. Kamu sermayeli kalkınma ve yatırım bankalarının likidite durumları incelendiğinde; tüm yıllarda pozitif ve yüksek değerde olduğu ayrıca kriz dönemlerinde yükselme eğiliminde olup kriz sonrası dönemde düşüş göstermiştir. Fakat bu düşüş günümüze kadar devam etmeyip izleyen yıllarda yükselmiştir.

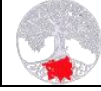
Özel ve yabancı sermayeli kalkınma ve yatırım bankalarının likidite durumları tüm yıllarda pozitif ve yüksek değerdedir. İki banka grubu içinde kriz dönemi ve kriz sonrası dönemlerde likidite değerleri inişli çıkışlı bir haldedir.

Tablo 9 Piyasa Riskine Duyarlılık bileşen değerlerini göstermektedir.

Tablo 9:Piyasa Riskine Duyarlılık Bileşeni Değerleri

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
KSMB	14,2	17,5	15,6	16,0	20,1	14,3	13,2	17,3
ÖSMB	9,4	22,1	9,7	10,9	2,2	5,0	0,79	-0,42
YSMB	-66,5	-104,1	-73,3	-84,4	-56,6	-54,5	-39,3	-45,1
KSKYB	-16,6	-20,2	2,4	9,8	16,6	19,6	22,8	16,1
ÖSKYB	-29,7	-63,5	-45,5	-44,0	-33,3	-30,6	-12,9	-12,1
YSKYB	-37,0	-71,9	-33,3	-11,4	-30,6	-48,2	24,4	31,8

Piyasa riskine duyarlılık, bankaların faiz oranlarında, kurlarda, mal ve hisse senedi fiyatlarındaki değişimlerden kaynaklanan, piyasa riskine karşı duyarlılığını ölçen önemli bir göstergedir. Tablo 9 incelendiğinde kamu sermayeli mevduat bankalarının piyasa riskine duyarlılık değerleri kriz öncesi ve kriz sonrası dönemlerde inişli çıkışlı bir seyir halindedir. Kriz dönemi olan 2008 yılında yükselme eğiliminde olmasına rağmen 2009 yılında düşüş göstermiştir. Kriz sonrası dönemde ise genellikle yükselmiştir. Özel sermayeli mevduat bankalarının piyasa riskine duyarlılık değerleri incelendiğinde; kriz dönemi olan 2008 yılında yükselme gösterip 2009 yılında tekrar düşüş yaşanmıştır. Kriz sonrası dönemde ise 2010 yılında artış yaşanmasına rağmen diğer yıllarda değerlerde düşüşler meydana gelmiş ve günümüzde bu değer negatif değere ulaşmıştır. Yabancı sermayeli mevduat bankalarının piyasa riskine duyarlılık değerleri tüm yıllarda negatif değerlere sahip olup kriz döneminde bu değerlerde düşüşler yaşanıp kriz sonrası tekrar yükselmiştir. Fakat bu değerlerin negatif değere sahip olması yabancı sermayeli mevduat bankalarının piyasa riskine duyarlılıklarının kötü olduğunu, sahip olduğu varlıkların cari piyasa fiyatı düştüğünde zarara uğrama ihtimalinin yüksek olduğu anlamına gelmektedir. Kamu sermayeli kalkınma ve yatırım bankalarının piyasa riskine duyarlılık değerleri incelendiğinde; kriz döneminde düşüş yaşanıp negatif değere ulaştığı, krizden sonra ise yükselme eğilimi gösterip pozitif değerlere ulaştığı görülmektedir. Bu durum kamu sermayeli kalkınma ve yatırım bankalarının krizden etkilenip piyasa riskine duyarlılık durumunun kötü hale geldiğini fakat krizden sonra tekrar düzeldiğini göstermektedir. Özel ve yabancı sermayeli kalkınma ve yatırım bankalarının piyasa riskine duyarlılık değerleri tüm yıllarda negatif değerde olup kriz döneminde düşmüş ve krizden sonra dönemde yükselmesine rağmen negatif değerlerden kurtulamamıştır. Bu değerlerin negatif değere sahip olması özel ve yabancı sermayeli kalkınma ve yatırım bankalarının piyasa riskine duyarlılıklarının kötü olduğunu, sahip olduğu varlıkların cari piyasa fiyatı düştüğünde zarara uğrama ihtimalinin yüksek olduğu anlamına gelmektedir.

6. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Çalışmamızda uluslararası ekonomik birimler tarafından kabul görmüş ve kullanılan CAMELS analiz yöntemiyle, Türk Bankacılık Sektörünün 2007 ve 2014 yılları arasındaki performansı kamu, özel, yabancı mevduat bankaları ve kamu, özel, yabancı kalkınma ve yatırım bankaları olarak ayrılan gruplarda karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Analizin 8 yıllık bir süreyi ele alması ve bu süreçte yaşanan küresel krizin sektör üzerindeki etkilerini en iyi şekilde görmemize yardımcı olmaktadır.

İlk bileşenimiz olan sermaye yeterliliği açısından en iyi performansı mevduat bankalarına oranla kalkınma ve yatırım bankalarında gerçekleştirmiştir. Kalkınma ve yatırım bankaları içerisinde en iyi performansı ise kamu sermayeli kalkınma ve yatırım bankaları gerçekleştirmiştir. Bu da kamu sermayeli kalkınma ve yatırım bankalarının diğer banka gruplarına göre daha güçlü mali yapısının olduğunu göstermektedir. Ayrıca tüm banka gruplarının sermaye yeterliliği durumu kriz döneminde kötüye gidip krizden sonraki dönemlerde iyileşme sağlanmıştır.

İkinci bileşenimiz olan aktif değeri açısından en iyi performansı kamu sermayeli kalkınma ve yatırım bankaları gösterirken en kötü performansı yabancı sermayeli kalkınma ve yatırım bankaları gerçekleştirmiştir. Kamu sermayeli kalkınma ve yatırım bankaları en çok kredi veren ve kredileri en az takibe düşen grup olurken, yabancı sermayeli kalkınma ve yatırım bankaları gruplar içinde en az düzeyde kredi veren ve kredileri en çok takibe düşen grup olmuştur. Tüm gruplar bazında ele alındığında kriz döneminde bankaların aktif kalitesi kötü durumdadır fakat krizden çıkış sonrasında bankaların aktif kalitesinde iyileşmeler meydana gelmiştir.

Üçüncü bileşenimiz olan yönetim yeterliliği açısından değerlendirildiğinde en iyi performansı kalkınma ve yatırım bankaları gerçekleştirmiştir. Mevduat bankaları en kötü performans gösteren banka grubu olup kriz döneminde de yönetim yeterliliği değerinin artması, mevduat bankalarının kriz döneminde etkin yönetilmeme durumunun arttığı anlamına gelmektedir.

Dördüncü bileşenimiz olan kazançlar bileşeni açısından grup bazında en iyi performansı mevduat bankaları gerçekleştirmiştir. Bu durum mevduat bankalarının sahip olduğu varlıklardan yeteri düzeyde kazanç sağladığı anlamına gelmektedir. Ayrıca mevduat bankalarının kriz döneminde karlılık değerlerinin artması bu bankaların önemli derecede krizden etkilenmeyip iyiye gittiği yorumu yapılabilir.

Beşinci bileşenimiz olan likidite bileşeni açısından en iyi performansı kalkınma ve yatırım bankaları gerçekleştirmekte olup krizden önemli derecede etkilenmeyip likidite değerleri artmıştır. Fakat krizden sonra tüm kalkınma ve yatırım bankaları açısından likidite değerleri düşmüştür. Bu da krizden sonraki dönemde kalkınma ve yatırım bankalarının dönen varlıklarının güvenilirliğinin azaldığının, borçları ödeme gücünün azaldığını ve beklenmedik durumlarda bankanın faaliyetlerine devam edebilme gücünün azaldığının göstergesi olabilir. Mevduat bankaları kriz döneminde likidite değerleri düşmüş olmasına rağmen izleyen yıllarda kriz sonraki dönemde likidite bileşeni değerlerinde artış görülmektedir.

Altıncı bileşenimiz olan piyasa riskine duyarlılık bileşeni incelendiğinde, mevduat bankalarının daha iyi performans göstererek takip ettikleri varlık ve pozisyonlarının cari piyasa değerinin düşmesi nedeniyle zarara uğrama ihtimalleri daha düşüktür. Kalkınma ve yatırım bankaları kriz döneminde iyi performans göstermiş ve değerleri yükselme eğilimindedir. Kriz döneminde yabancı sermayeli mevduat bankaları hariç diğer iki mevduat bankası krizden etkilenerek düşme eğilimi içerisindedir.

Bütün bu analizler neticesinde, ABD’de 2008 yılında finansal sektörde başlayan ve hemen hemen tüm sektörleri etkisi altına alan “küresel kriz” neticesinde birçok ülkede finansal sektör derinden sarsılmıştır. Ülkemiz de bu krizden kısmen etkilenmiş ancak hiçbir Türk bankasının bu kritik süreç içerisinde iflas etmemesi uluslararası arenada yankı uyandırmış ve bu anlamda birçok ülkeye örnek gösterilir hale gelmiştir.

KAYNAKÇA

Aslan, M. (2014). Bankacılık Sektöründe Camels Analizi ve Bir Uygulama, BDDK Mali Sektör Politikaları Dairesi Çalışma Raporları: 2001/6.

Aspal, P. K. & DHAWAN, S. (2014). Financial Performance Assessment of Banking Sector in India: A case Study of Old Sector Banks. The Business & management Review, 5(3), s. 196-211.

Atikoğulları, M. (2009). “An Analysis of the Northern Cyprus Banking Sector in the Post – 2001 Period Through the CAMELS Approach”, International Research Journal of Finance and Economics, Issue 32.

Barker, D., & Holdsworth, D. (1993). The Causes of Bank Failures In The 1980s. Research Paper No.9325.

Bistriceanu, G. (2014). Establishing The Financial Rating of The Banking System. A European Perspective. Journal of Economics and Business Research(2), s. 115-123.

Chatzi, I., Diakomihalis, M., & Chytis, E. (2015). Performance of the Greek banking sector pre and throughout the financial crisis. Journal of Risk & Control, 2(1), s. 45-69.

Coşkun, N.(2012). “Türkiye’de Bankacılık Sektörü Yapısı, Firma Davranışları ve Rekabet Analizi”. İstanbul. 2012. Mart 09, 2016 tarihinde www.tbb.org.tr adresinden alındı.

Dağıdır, C. (2015) “Türk Bankacılık Sektöründe Karlılık ve Makro Ekonomik Değişkenlerle İlişkisi” Marmara Üniversitesi Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsü, Ekonomi Bilimler Dergisi Y.2010, C.2, S.1, s.83-106.

Datey, R., & Tiwari, K. (2015). Risk Analysis Tool For Banking - CAMELS Rating System. South Asia Journal of Multidisciplinary Studies, 1(10).

Derviz, A., & Podpiera, J. (2008). Predicting Bank CAMEL and S&P Ratings: The Case of The Czech Republic. Emerging Markets, Finance & Trade, 44(1), s. 117.

Diñçer, H., Gencer, G., Orhan, N., & Şahinbaş, K. (2011). A Performance Evaluation of The Turkish Banking Sector After The Global Crisis Via CAMELS Ratios. *Procedia Social and Behavior Sciences*, 24, s. 1530-1545.

Ege, İ., Topaloğlu E., Karakozak Ö., (2015) “Camels Performans Değerleme Modeli: Türkiye’deki Mevduat Bankaları Üzerine Ampirik Bir Uygulama” Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi Y.2015, C.8, S.4, s.109-126.

Gilbert, R., Meyer, A., & Vaughan, M. (1999). The Role of Supervisory Screens and Econometric Models in Off- Site Surveillance. St. Louis: Federal Reserve Bank Of St. Louis Working Paper Series.

Gümüş, F., & Nalbantoğlu Ö.(2015) “Türk Bankacılık Sektörünün Camels Analiz Yöntemiyle 2002-2013 Yılları Arasında Performans Analizi” Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi Y.2015, C.18, S.2, s.83-106.

Ifeacho, C., & Ngalawa, H. (2014). Performance Of The South African Banking Sector Since 1994. *Journal of Applied Business Research*, 30(4), s. 1183-1196.

Kandemir, T., & Arıcı N., (2013) “Mevduat Bankalarında CAMELS Performans Değerleme Modeli Üzerine Karşılaştırmalı Bir Çalışma” (2001-2010) Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi Y.2013, C.18, S.1, s.61-87.

Karapınar, A., & DOĞAN, İ. Ç. (2015). An Analysis on The Performance Of The Participation banks in Turkey. *Accounting And Finance Research*, 4(2), s. 24-33.

Karri, H. K., Meghani, K., & Mishra, B. M. (2015). A Comparative Study On Financial Performance Of Public. *Arabian Journal of Business and Management Review*, 4(8).

Kaya Y.T. (2001a). Türk Bankacılık Sektöründe CAMELS Analizi, BDDK Mali Sektör Politikaları Dairesi Çalışma Raporları: 2001/6.

Kaya Y.T. (2001b). Türk Bankacılık Sektöründe CAMELS Analizi, BDDK Mali Sektör Politikaları Dairesi Çalışma Raporları: 2001/6.

Kılıç Ç., & Fettahoğlu A. (2005). “Türk Bankacılık Sektörünün CAMELS Analizi ile Değerlendirilmesi”, 9.Ulusal Finans Sempozyumu.

Nimalathasan, B. (2008). A Comparative Study Of Financial Performance Of Banking Sector In Bangladesh - An Application Of Camels Rating System. *Annals Of University Of Bucharest, Economics And Administrative Series*, 2, s. 141-152.

Rozzani, N., & Rahman, R. A. (2013). Camels and Performance Evaluation of Banks in Malaysia. *Journal of Islamic Finance and Business Research*, 2(1), s. 36-45.

Sadguna, I. M., Zumwalt, J., & Gasbarro, D. (2002). The Changing Relationship Between CAMEL Ratings and Bank Soundness During The Indonesia Banking Crisis. *Review of Quantitative Finance and Accounting*, 19(3), s. 247-260.

Sakarya Ş. (2010). “CAMELS Derecelendirme Sistemine göre İMKB’deki Yerli ve Yabancı Sermayeli Bankaların Karşılaştırmalı Analizi”, *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, Prof. Dr. Alaeddin Yavaşca Özel Sayısı.

Shaikh, A., Sharif, S., & ARİF, I. (2015). Comparison of Islamic Banks With Conventional Banks: Evidence From An Emerging Market. Şubat 09, 2016 tarihinde <http://www.researchgate.net/publication/272506615> adresinden alındı.

Şen A., & Solak S. (2011). “Ticari Bankacılık Sektörünün CAMELS Analizi: Türkiye Örneği”, *Finans Politik & Ekonomik Yorumlar*, Cilt:48 Sayı:554.

Thomson, J. (1991). Predicting Bank Failures in the 1980s. *Federal Reserve Bank of Cleveland Economic Review*, 27(3), s. 9-20.

Tunay, K.B., & Silpar, A.M. (2006). “Türk Ticari Bankacılık Sektöründe Karlılığa Dayalı Performans Analizi-I”, *TBB, Araştırma Tebliğleri Serisi*, 2006-01.

Yüksel, S. Dinçer, H., & Hacıoğlu, Ü. (2015). CAMELS-based Determinants for the Credit Rating of Turkish Deposit Banks. *International Journal of Finance & Banking Studies*, 4(4).